

NAŠA MOČ

GLASILO
SLOVENSKEGA
DELAVSTVA

Izhaja vsak
: petek. :

Uredništvo in
upravnništvo v
Kopitarjevih
ulicah št. 6.

Naročnina znaša:
celoletna . . . K 3—
pololetna . . . „ 1-50
četrtna . . . „ 0-75
Posam. šte. „ 0-10

Štev. 42. V LJUBLJANI, dné 17. septembra 1909. Leto IV.

Obletnica svobodomiselne neumnosti.

Bliža se obletnica 20. septembra. Pri tej priliki čutimo kot pravi domojubi dolžnost o teh dogodkih povedati javno golo resnico, da tako postavimo v resnično luč krčevito prizadevanje liberalcev z obhajanjem te obletnice, da pridejo v narodni zavesti zopet enkrat na vrh.

Dognano je, da so bili neumni izgredi lanskega septembra od strani svobodomiselnih strank in njim podrejenih nepolitičnih organizacij **skrbno pripravljeni in do podrobnosti dogovorjeni**. V tistem času so bili namreč za kranjske liberalce nastopili pravi pasji dnevi, ker jih je ljudstvo pri volitvah v novi deželni zbor popolnoma pomedlo in je obstajala nevarnost, da ne bi zastopniki liberalnih mest v deželnem zboru menj kot nič pomenili. Zato so priredili lanske izgrede, da bi se mogli na račun oborožene moči in vlade postaviti v luč narodnega mučeništva in potem v deželni zbornici obrniti pozornost Slovencev na svoje politično bankerotne osebe. Kdor je zasledoval takrat govore in nastope Tavčarjeve in Oražnove itd., je takoj opazil neko čudovito soglasje v argumentaciji, sklepih in končni zahtevi. To pa pohaja od tega, ker so liberalci vso stvar imeli že zdavna v načrtu izpeljano.

Demonstracije same so bile tako prirejene, da se je namen, zapeljati ubogo ljudstvo do skrajnih izgredov, takoj jasno opazil. Napravili so vso stvar liberalci sami, da bi potem morebitne koristne posledice lahko izrabili in jih reklamirali le zase, so zato somišljenike S. L. S. pri uprizoritvi izgredov prezrli, protestni shod sklicali ponoči in govornika Oražen ter dr. Triller sta množico nečuvno hujskala. Z grozo se spominja vsak, ki je stal takrat blizu zborovališča, kako je dr. Oražen rjul in kako je strasti ljudstva do skrajnosti vnel.

Demonstrantom, ki so nato odkorakali s parolo, dano jim od aranžerjev, proti kazini, je načelovala neka narodno-napredna dama, ki je pred Nagyjevo trgovino povzročila, da je neznanec iz množice vrgel proti oknu tintnik in je potem množico hujskala, da je mislila, da so iz okna »Nemci« vrgli na demonstrante črnilo. Kmalu se je sicer izkazalo, da v dotičnem stanovanju tisto noč sploh nobenega ni bilo — vendar masa je bila razburjena in pripravljena za izgrede.

Obnašanje policije je bilo skrajno čudno. Nič ni storila, da bi izgrede zabranila, množica je imela najmanj dve uri časa, da je nemoteno pobijala.

Kaj pa se je potem zgodilo? Hribarjeva stranka je začela silno kričati na vlado, ker je orožništvo in vojaštvo mobilizirala, načelnik stranke, Ivan Hribar, pa je bil tisti, ki je vlado za vojaštvo naprosil! Dokazano je po izjavi kranjskega deželnega predsednika, katere si Hribar ni upal utajiti, da je na dan 20. septembra vojaško intervencijo zahteval sam Hribar, sklicujoč se na nevarnost, da bi »pijane tolpe« ne povzročile izgredov.

Ravnotako hinavsko so se obnašali ostali liberalni kolovodje. Dokazano je, da so liberalni prvaki pri izgredih maso nagovarjali, naj prodre kordon in se oboroženi moči zoperstavi, v javnosti pa so prvaki trdili, da je demonstracije napravila »sodrga«.

Prišlo je nato do žalostnega dogodka, da sta bila po vojaškem oddelku ustreljena dva Slovenca. Res žrtve — ali v prvi vrsti žrtve liberalne stranke, ki je po svojih hujskačkih in

listih tumulte neprestano podkurjevala in netila. Kakor po dogovoru so liberalci obe žrtvi proglasili za narodna mučenika in **ni se mogoče obraniti suma, da so naši liberalci na kri računali. Adamič in Lunder sta žrtvi liberalne brezvestne hujskarije** in pa Slovanom sovražnega sistema, **nista pa narodna mučenika**, ker sta k izgredom prišla le slučajno in do narodnega značaja istih nista nič doprinesla. Slovenski narod ima drugih, resničnih mučnikov, ki so resnično za svoj narod delali, dovolj, da ne rabi liberalne farbarije, ki je žrtve izpremenila v mučenike. **Slovenski narod slovesno protestira proti takima narodnima mučnikoma**, ki so jih liberalci meni nič tebi nič za mučenika postavili, **da bi s tem preslepili javnost, da ne bi videla, kdo je bil pravzaprav tisti, ki je pogljal nedolžnim žrtvam v srce svinčenko!**

In uspehi 20. septembra? Sama škoda za narod. Slovenci smo prišli v slabo luč in še bolj kot kdaj nas stiska nemška pest. Slovenske ulične napise je spravila na dan naša večina v deželnem odboru in bi jih bila tudi brez 20. septembra — da samoslovenskih napisov tako dolgo ni bilo, so bili krivi liberalci, ki so po znanem dogovoru z Nemci imeli v deželnem odboru kot poročevalca za ljubljanske zadeve — Nemca. Edino korist od septemberskih dogodkov ima Oražen, ki je svojo pivovarno prodal Nemcem.

Zdaj liberalci zopet hujskajo na izgrede. Mar sta jim Adamič in Lunder, gre se jim le za to, da bi se zopet svetili Hribarji in Tavčarji. Pa zaman! Kako naj Hribar pozivlja na žalovanje za žrtvama, ko je bil on tisti, ki je vojaštvo proti njima na ulico poklical? Kako naj Tavčar piše pozive, naj se ves narod ovije v črnino, ko je še nedavno dejal, da najbolj pametno dejanje, kar ga je v svojem življenju storil, je bila zveza z Nemci. Oražen bi morebiti zopet rad v sokolskem kroju na grobu govoril — bilo bi najbolj primerno, če bi ob tisti priliki držal v rokah kozarec svojega bivšega piva.

Ostudna res je ta liberalna žalost. Liberalci prav nič ne žalujejo, oni žalost le izrabljajo. Praznovanje 20. septembra ima pa še en prozoren namen: **Hribar bi rad Bienerthu pomagal iz**

Črtice.

Slepa brata.

Hudo je, kajneda, če slepec slepca vodi, prijateljsko in dobrohotno vodi; gotovo oba v jamo padeta. Koliko hujše mora biti šele naslednje.

Okrog in okrog malega prostora zemlje je neizmerno brezdno. — Tukaj živita dva brata. Pa kakšna brata! Oba sta slepa. Rodna majka jima je pa zapustila bogato dedščino. Prvemu je dala namreč živi, drugemu pa mrtve vode. Če bi se najprvo omočila z mrtvo, potem pa z živo vodo, bi spregledala. — Toda brata se sovražita, — sovražita na smrt. Vsak bi rad kar najpreje drugega ugonobil in mu vzel njegovo vodo, da bi potem sam gospodaril z zdravimi očmi. Zato se vedno bijeta, dušita in drug drugega slabita. A tega ne pomislita, da je krog in krog neizmerno brezdno, brezdno, v katerem ju čaka neizogibna smrt. Sapienti sat!

O smrtni uri „Trobente“.

V pritličju zadnje hiše v »Cunjarskih ulicah« je bilo uredništvo vrle »Trobente«. Soba ni bila ravno velika. Vsa oprava uredniške

sobe sta bila dva stola, miza in zaboj z napisom »nicht stürzen«. — Saj to je prav! Če je bila »Trobenta« originalna, urednik originalen, naj bo pa še uredništvo originalno, »romantično«! — — —

Zvečer pred praznikom sv. Silvestra je bilo nekako živo v uredništvu. Na »častnem« mestu pri mizi je sedel »glavni« urednik »Trobente«; mož »magni ingenii« toda »maiores statuae«. Gladil si je dolge lase in mlo pogledaval na mizi ležeče zadnje številke »Trobente«; zdaj pa zdaj se je pa pomenljivo ozrl na poleg sebe sedečega »blagajnika«, ali na zehajočega »tajnika«, ki se je leno raztezal po zaboju. — Videlo se mu je, kako hudo mu je pri srcu, pa da si skoro ne upa na dan s svojo bolestjo.

»Svetujta!« se izvije naposled obupni klic iz ust urednikovih.

»Kaj naj svetujem s prazno blagajnico?« odvrne blagajnik in pogleda zaupljivo urednika, češ, morebiti ima pa on kaj.

— »In pa s praznim želodcem pa s suhim grlom!« pristavi željno »tajnik« in tleskne z resnično suhim jezikom.

In zopet je zavladal nekaj časa otožen molk. Le tajniku se je časih prav široko zazdehalo.

»Trobenta« naj bi torej prenehala!« vikne urednik obupno.

»I, saj mora! Tiskarna je ne mara več, blagajna je pa itak prazna!«

»Želodec pa še bolj . . .«

»Poskusimo vsaj samo en mesec; tiskarno že jaz preprosim!« pravi urednik in proseče pogleda blagajnika.

»Že jaz preprosim!« pravi urednik in proseče pogleda blagajnika.

»S prazno blagajno nočem jaz nič zraven imeti, da bi potem biriči nad me hodili, ko bi se zadolžili.«

»Jaz pa še manj, da bi stradal zraven.«

»O moj Bog! — Toliko časa je bila našemu narodu vodnica! Pridobila si je nevenljivih zaslug.«

»Čprav ni bilo nič v blagajnici.«

»In četudi smo bili mi lačni in žejni!«

»Bodi tiho že enkrat o lakoti in žeji! Povejta odločno, naj še izhaja ali ne!«

»Če bi imeli biti blagajna prazna, naj le preneha.«

»In, da bi imel jaz zraven stradati in žejo trpeti, naj . . .«

»Molči o tem! Povejta odločno!«

»Naj preneha, ako . . .«

zadrege. Bienenrth bo v jeseni imel pred seboj solidarno slovansko opozicijo. Hribar se tega seveda boji, ker v tem slučaju izgine njegova oseba v ozadje in bi ne mogel nič zmešetariti zase. Posebno boli Hribarja srce, če bi šel Bilinski. Demonstracije pa bi za Hribarja bile kakor nalašč. Kajti če pride do izgrediv, bo Bienenrthovo stališče zopet silno utrjeno. Slovenci izgubimo s tistim dnem, ko se pregrešimo zoper javni red in mir in zoper oboroženo moč, svojo pravično pravdo. Kako naj nastopijo zastopniki slovenskega ljudstva za pravico zoper vlado, ako jim bo vlada lahko odgovorila, da je nujno potrebno, da varuje javni mir in red zoper ulico, kateri se ne bo udala.

Slovenci ne bodo poslušali hujškačev. Slovenci hočejo boj zoper vlado dobojevati dostojno kot kulturni narod in se nočejo okriviti s pobalinstvi in hudodelstvi. Liberalci naj obletnico svoje neumnosti le sami obhajajo, dostojen človek ne bo šel med to sodrgo.

Sodrga, hud izraz ljudem, ki se oblačijo v svilo in baržun. Omiliti ga ne moremo, k večjemu poostriiti. Ali naj jim rečemo, da so zato narodnjaški dostojanstveniki, ker je pozival na delavstvo Hribar vojake? In če je vojak na ulici, ne veljajo več navadni predpisi. Nastopijo strogi vojaški, zastareli sicer, a le še vedno postavniki. Zdaj zopet kriče. Rada bi liberalna sodrga zopet menda videla v utrditev svojih mekušnih gosposkih živcev teči rdečo kri po ljubljanskih trgih.

Goroštasno je postopanje liberalne svojati. Obsodbe vredno. Za to se ne bo miče, ki ni skregan s pametjo, nasedel vadam tistih, ki javno obsojajo izgrede, tajno pa hujškajo nanje.

Mi smo lani ob tistih časih, ko je vse poljubljalo prah liberalne sodrge, povedali svojo sodbo o oslovskih liberalnih izgrediv. Slovensko krščansko socialno delavstvo je obsojalo izgrede lani, obsoja timhujše poizkuse liberalne svojati, praznovati obletnico liberalne domišljavosti, liberalne neumnosti, liberalnega rabeljstva, ki je tiralo nedolžne ljudi na ulico pred puške, medtem, ko so tisti, ki so jih povzročili, tisti ki so nahujškali ljudstvo, lepo tičali v kotu in se zadovoljno smejali, ko je rdečila slovenska kri ljubljansko zemljo.

Tako je!

Da je imela »Slovanska enota« v državnem zboru popolnoma prav, ko sedanji vladi razven proračuna ni dovolila razpravljati o nobeni vladni predlogi, dokazuje z vso jasnostjo vlada sama. Čehi na Dunaju in v Poštorni na Nižjem Avstrijskem, so imeli zasebne šole, katere jim je vlada zaprla. Nasproti pa je, kljub protiskepu deželnega šolskega sveta v Ljubljani, dovolila ustanoviti nemško šolo na Lazih pri Toplicah. Na Koroškem so razpustili krajni šolski svet, ker je ta poslal okrajnemu glavarstvu nazaj nemški dopis s prošnjo, naj okrajno glavarstvo dopisuje slovenski. Naučno ministrstvo ni dovolilo profesorju dr. Tominšku dopusta za spisovanje učnih knjig za slovenske gimnazije. Dovolilo pa je dopust prof. Binderju za vodstvo privatnega nemškega učiteljskega. Premestitev slovenskega učiteljskega iz Kopra v Gorico, se vleče kot morska kača. Ko je bilo končno vendarle določeno, da se premešči, je na pretnjo

»Naj le neha, če ...«
»Torej »Trobenta« naj preneha! Jutri naj torej izide zadnja številka! — Bog je moja priča, da sem delal vedno nesebično ...«
»Da sem imel vedno prazno blagajno ...«
»Da sem bil vedno lačen in žejen ...«
»Trobenta! Kako milo je trobentala našemu ljudstvu! Navduševala je za narodne svetinje staro in mlado ...«
»Reyno in bogato ...«
»Lačno in žejno ...«
»Preneha naj torej! A z lahko vestjo rečem: storila je »Trobenta« svojo dolžnost, pa tudi mi smo storili svojo!«
»In čeprav s prazno blagajno ...«
»Čeprav lačni in žejni ...«

Socijalno vprašanje — poosobljeno.

Megleno jutro. Vse tiho po ulicah. Sam hodim po širokem trotoarju, in moje stopinje se razlegajo daleč na okrog. In vendar nisem sam. Tam na pragu cerkvenem sedi neko bitje. Ko stopim bližje, vidim — da se že tako izrazim — staro ženico.

Na glavi nima nobenega pokrivala; kuštravi sivi lasje ji vihrajo po zraku. Obleko ima čisto raztrgano. Tudi bosa je; in žuljave noge so polne majhnih ran in tudi velikih. Uboga starka pa kašlja in se davi, kakor bi je imela zdajzdaj zadušiti. — Poleg sebe ima staro ko-

laških iridentistov naučno ministrstvo umaknilo sklep. Učiteljske, ki je v Kopru nameščeno v popolnoma neprimernih prostorih in ki po značaju goriške dežele gotovo spada v Gorico in ne v Koper, ostane menda zopet v Kopru. To so vse dejstva, ki jasno pričajo o nasprotstvu vlade do Slovanov, Baron Bienenrth in tudi grof Stürk povdarjata vedno nepristranost vlade. Toda po taki nepristranosti bi bili v kratkem Slovani pritisnjeni na steno, da bi se ne mogli ganiti. Sedanja vlada ni nepristranska, temveč plava popolnoma v nemški vodi. Pod vlado Bienenrtha se je proglasil v Pragi zaradi demonstracij proti nemškim dijakomizzivcem, preki sod. Na Dunaju že tedne in tedne preganjajo Čeha, mečejo kamenje na policijo, pobijajo okna pri čeških poslopih in trgovinah, pa se vlada ne zgane. Mi sicer nismo za preki sod, toda to dejanje kaže zopet, da vlada ni nepristranska. Toda ne le v narodnem oziru, temveč tudi v socialnem oziru ta vlada ni na svojem mestu. Do danes ni spravila še enega zakona pod streho, kateri bi posegel globlje v socialno življenje. Zakon o trgovskih uslužbencih je zavrnila gosposka zbornica, ne da bi bila vlada zastavila svoj vpliv in pokazala soglasni sklep s poslansko zbornico. Vsled tega je ostalo do sedaj le pri načrtu. Socialno zavarovanje je sedanji vladi tudi le toliko na srečo, v kolikor se nanj o gotovih prilikah sklicuje. Da bi pa vlada zadevo kaj pospešila, kakor je hotela pospešiti laško fakulteto, o tem ni duha ne sluha. Zakon o varstvu rudniških delavcev, počiva mirno v zapisnikih tožadčevne enote. Da se je obravnaval v zbornici proračun za l. 1909, je zasluga opozicije, ki je zahtevala to in bi ne bila dopustila tej vladi takega provizorija. Ministrski predsednik je pustil vse na miru. Naj gre kakor gre. Tako bi znal vsakdo storiti. Slovanska opozicija, ki se vedno krepí pa bi skrbela, da zgine sedanji ponemčevalni sistem in da pride na krmilo vlada, ki bode sposobna voditi drž. posle.

Z lastnimi močmi.

POZOR!

Gorenjsko krščansko delavsko politično društvo sklicuje za nedeljo, dne 19. t. m. političen shod na Javorniku v prostorih g. Noča, (pri Vodičarju), ob pol 4. uri popoldne.

Poročal bode deželni poslanec g. Piber. Govorilo pa bode še več drugih govornikov. Delavci in vsi somišljeniki krščansko socialne organizacije, udeležite se vsi! Agitirajte tudi pridno!

Odbor.

Vse naše somišljenike in somišljenice v Ljubljani, ki so zmožni takega glasbila, prosimo, da takoj javijo svoj naslov uredništvu »Slovenca«!

Razsodnim ljudem! Nekateri liberalni praviki so »ogorčeni«, ker nismo za to, da bi se slovenske delavce in slovensko mladino potiskalo v demonstracije in da vsem pametnim ljudem svetujemo, da bo najbolje zanje in za njihove rodbine, ako se liberalnim priredbam odtegnejo. Tako bo za Slovenstvo mnogo boljše, kakor pa če bi kako hipno razburjenje za-

šaro; v nji nekaj trhlega lesa za kurjavo, in par krompirjev za hrano. — Ravno zdaj se starka vzdigne, vzame košaro v levo roko; v desno pa palico in leze naprej. Stoprav zdaj zapazim, da je desna noga veliko krajša od leve ... Počasi se izgubi v megli, le suho kašljanje se še čuje oddaleč ...

Ha, zdaj pa primerjajte socialno vprašanje s to ženico! Kaj neda, ne bi se dalo kar tako rešiti.

Ne prezirajte ubožcev!

Sredi decembra meseca sedi nekega večera gozdar Gornik med svojo družino. Prišel je ravnokar iz gozda vesel, da je zopet na gorkem. Zunaj je snežilo neprestano; nenadoma se pa začuje, da nekdo trka na vrata. Naglo teče desetleten Tonček vrata odpirat, nazaj pa privede seboj staro, sključeno ženico, katere je nabirala v gozdu suho dračje.

Žena je bila stara mati Marijana, iz vasi, do katere je bilo še dve uri hoda. Njen mož, priden in pošten kmetovalec, je zapravil skoro vse premoženje na igranju. Zato so jim prodali malo hišico, katero so imeli; on je pa šel v Ameriko, od koder ni bilo o njem nobenega glasu. Preteklo je od tedaj petnajst let. Mati je odredila dvoje svojih otrok v krepka in boga-boječa mladeniča. Toda, nesreča je hotela, da je eden izmed njiju umrl, eden je pa izginil kar

htevalo zopet nekaj nedolžnih žrtev. Vsa liberalna podla in lažnjiva podtikanja ne morejo spremeniti našega stališča. Ljudje, ki zahrbtno napadajo boj naših poslancev proti nemškemu sistemu v Avstriji, so za nas premalo resni. Smešno je, če ti ljudje po kavarnah nam očitajo zvezo z Nemci, katere se po zatrdilu dr. Tavčarja še sami niso preobjedli, in katere med nami in Nemci ni in ki tudi nikdar eksistirala ne bo! Nedavno je neki liberalec v neki kavarni vpil, »da so klerikalci denuncirali svoje brate«, ko pa je nekdo zahteval za to dokaza in pokazal, da so liberalne hujškarije imele lani žrtve tudi iz naših vrst, pokazal na zaprte rodbinske očete in ustreljenega Adamiča, pa na profit, katerega so iz dogodkov 20. septembra imeli izvestni ljudje, tedaj je moral ta človek sramotno utihniti. Naj bo liberalcem prav ali pa ne, naše stališče je: s pouličnim vpitjem Slovenci ne bomo priborili ničesar, naši uspehi bodo edino v smotrelem delu in v odločnosti v parlamentu. **Zato ponovno prosimo slovensko občinstvo, posebno slovensko delavstvo in dijaštvo, naj se ne da izrabljati za poulične nastope.** Naj bi se od vseh faktorjev storilo vse v popolno pomirjenje; posebno bi bilo umestno, da bi v nedeljo in ponedeljek prišli vojaki z občinstvom v dotiko tako malo kakor mogoče, najboljša pa sploh nič. To naj bi posebno upoštevali merodajni faktorji! Tudi glede črnih zastav smo povedali že svoje mnenje: čim manj jih bo, tembolj bo zasigurana gotovost za red in mir! Kdor to želi, tudi črne zastave ne bo razobesil, tembolj bo pokazal, da mu je res žal, da nam je lanski 20. september pobral dve žrtvi in da na ljubljanskih ulicah ne potrebujemo novih žrtev!

Iz Most pri Ljubljani. V nedeljo 12. t. m. je priredilo tukajšnje Slov. kat. izobraževalno društvo igro. Kljub velikanski agitaciji od liberalcev in njihovih hlapcev — socialnih demokratov — za Ciril Metodovo veselico se je zbralo toliko občinstva, v precej prostornem salonu g. Trčka, da je bil napolnjen zadnji prostor. Igra je bila jako zabavna. Posebno se je občinstvo zabavalo pri 1. in 2. dejanju. Zviti Jaka in kmet-kralj Herod. Tudi igra »Kmet in fotograf« je občinstvo z velikanskim zanimanjem sledilo. Ponovno moramo omeniti, da smo ponosni na društvo, njegove člane in članice. Posameznih oseb ne bomo imenovali, priložnosti moramo le toliko, da je človek kar očaran, ko vidi, da je kmečko in delavsko ljudstvo toliko izobraženo. Drugače je seveda liberalno-rdeča, slovensko-nemška garda, ki ne pozna druge zabave, kakor pri polnih kozarcih. Omeniti imamo nekega socialnega demokrata, po imenu J. K., ki se je v nedeljo popoldan tako grdo obnašal, da so se njegovi lastni pristaši sramovali. Izgovarjal je razne bogokletne besede, in to samo zaradi tega, ker je kazalo na dež. To je rdeča olika. Z liberalno-mokraško veselico se ni vredno pečati. Tako imenitnih in veselih zabav nismo tej čedni družbi prav nič zavidni. Vendar pa povemo našim čitateljem, da poprej niso imeli nobene zabave, dokler niso napojili od 10—14 let stare otroke. In to je bila potem šele zabava. Dobro bi bilo, da bi se liberalci in socialni demokrati prišli olike učiti k članom Slov. kat. izobr. društva. Samo na nekaj moremo opozoriti naše člane in članice,

brez duha in sluha. Sedaj je bila uboga mati že osem let popolnoma zapuščena; nocoj je pa iskala tukaj zavetišča pred slabim vremenom.

»Le noter, le noter, mati Marijana,« zakliče naglo gozdar, »le k peči, zunaj je premraz!«

Šestnajstletna hči Amalija pa ni hotela nikakor očeta posnemati. S strupenim pogledom pogleda snežena obuvala stare Marijane in nevoljno opomni: »Oče, soba je bila šele včeraj poribana!«

Marijana se vsled tega obotavlja, da bi sedla na odkazani prostor. Gozdar jo pa kar posadi k peči za mizo, ne meneč se za blebetanje svoje hčere.

Sedaj se prične živahen pogovor, ker stara Marijana vé mnogo povedati o prošlih časih. Medtem pa zunaj vedno bolj méde. Ko hoče stara mati oditi, jo ustavi gozdar: »Pri takem vremenu preiti dve uri? Ne bode nič! Nocoj ostanite pri nas!«

»Še tega se manjka!« se oglasi Amalija.

Oče je slišal dobro pikre besede, in vsi so zapazili, da so ga razjezile. Vendar se je krotil in rekel:

»Do večerje je še ena ura, če ne bode v tem času boljše, ostanete pri nas!«

»Jaz menim,« dé Amalija, »da bodo nocoj oče staro Marijano v sobi za tujce prenočili.«

»Tega ne,« odgovori oče resno, »ne, Amalija; toda, da ti povem: nocoj bodo mati Marijana spali na tvoji postelji; ti se boš pa nocoj

sploh pa somišljenike S. L. S., da se bolj pridno naročujejo na delavski list »Naša Moč«. Nič odveč bi ne bilo, ko bi se tudi v kmečkih hišah čitala »Naša Moč«. Saj slovensko katoliško delavstvo želi, da gresta kmet in delavec roko v roki. Še enkrat vas opozarjam, naročite edini slovenski delavski list »Naša Moč«. In obenem kolikor naročnikov, toliko dopisnikov!

Cenjene naročnike prosimo, naj se pri nakupovanju potrebščin ozirajo na trgovine, ki inserirajo v »Naši moči«. Kdor podpira naš list, podpirajmo ga tudi mi.

Tobačno delavstvo.

Smrtna kosa. Umrli sta Podrekar Marjeta in Franica Tekauc. Rajnici sta bili članici Podpornega društva. Bili sta naročnici »Naše Moči«. Blag jima spomin!

Pri Štambui cigaretah je neobhodno potrebno, da se zniža zdaj uvedena množina. Dobre, pridne delavke nikakor ne morejo toliko napraviti, kolikor je predpisano in bi rade naredile, če bi le mogle. Saj je tudi na Dunaju delo manj Štambul, kakor v Ljubljani. Upamo, da se odpomore upravičeni žejni delavci in naj se tedensko zniža množina vsaj za 500 cigaret.

»Fachblatt der Tabakarbeiter« piše v svoji zadnji številki sledeče: Pred kratkim se je vršila na Nemškem neka sodnijska obravnava, ki je svetu pokazala nekaj silno interesantnega. Pokazalo se je, da ima soc. demokratska zveza kovinarjev na Nemškem tiskane zadolžnice za defraudante. Taka zadolžnica slove: »Jaz, podpisani, priznavam s tem kot blagajnik uprav. mesta . . . v Stuttgartu se nahajajoče zveze kovinarjev, da sem od članov te zveze prejel članarino v znesku . . . mark porabil zase in jo tako poneveril. Zavezujem se s tem, da bom okrajnemu voditelju zveze kovinarjev v . . . točno povrnil in plačal kar sem poneveril, v nasprotnem slučaju pa naj zveza kovinarjev dvigne proti meni tožbo radi poneverjenja.« Značilna je pa res taka zadolžnica za soc. demokracijo, ki vedno trdi, da je najpoštenjša stranka. Obenem pa ta zadolžnica rešuje vprašanje, zakaj so kljub visokim članarinam soc. demokratske blagajne vedno prazne.

Med brati in sestrami.

Jesenice. Svobodomiselni Lotrič je sklical shod svobodomiselncev na Jesenicah minulo nedeljo. Toda mož ni imel shoda, pila se je le pogrebina. Veliki jeseniški »svobodomislec« Humar, je napravil slab »kšeft«. Mislil je, danes ga pa pojde nekaj sodčkov. Toda niti ta »svobodna misel« se ni uresničila, še številke »20« nista mogla dopolniti Lotrič in rdeči Tone Kristan. Bilo je na tej Lotričevi pogrebščini par železničarjev in ena inteligentna oseba iz Jesenic, precej podobna Šraju, dalje par delavcev s Save, ki so obenem alokholisti prvega reda.

zadovoljila s pastirjevo posteljo v kuhinji, katera prazna stoji.

»Oče!« zavpije Amalija razžaljena. Tudi mati skuša očeta pregovoriti, toda brez uspeha.

Naposled prosi še celo stara Marjana odpuščanja lahkomišelnih hčeri, češ, da je le zelo skrbna, in da je s tem le pokazala, da ljubi snažnost. Pri tem pa tudi reče, da ni tolike prijaznosti, da bi jo tu prenočili, niti pričakovala, in da bode brez težave še nocoj domov prišla.

Samo gozdar ni hotel o tem ničesar slišati. »Mati Marjana, vi ostanete nocoj pri nas!«

Ko Amalija vidi, da nič ne pomaga, je pričela glasno ihteti. Tu jo pa stara žena prime za roko ter jo vede pred očeta rekoč: »Prosi očeta odpuščanja!«

Med ihtenjem išče Amalija pripravnih besed, kako bi to izrazila, toda resni oče rekoč zapovedovalno: »Prosi preje prav ponižno staro mater odpuščanja!« In Amalija, ki je svoj pregrešek spoznala, prosi res starko odpuščanja. S solznimi očmi jo pogladi ta zvelo roko po glavi, potem pa zopet očeta za njo prosi. Naposled se vendar uda.

»Ker spoznaš svoj pregrešek,« pravi oče Amaliji, »in ker si izprosila staro mater odpuščanja, ti za sedaj odpustim. Vedi torej, da uboge ljudi ne smemo prezirati. Kar storiš ubogemu človeku, to storiš Bogu samemu. Še enkrat ti rečem, ne bodi prevzetna in ne preziraj uboštva, kajti uboštvo ni nikaka sramota.«

Besede očetove so napravile na Amalijo velik vtis. Kolikor je mogla, je stregla oni večer stari Marjani.

Med njimi je bil tudi direktor novega rdečega konsuma. Najbolj za smejati se je pa bilo pijančku Zanelzinu, rad bi bil ušel na kolodvor, ko bi ne bila tako visoka ograja. Kaj se je tako bal? Ali Humra ali svobodomiselnega misijonarja Lotriča? Bode že v kaki »šnopsbutiki« izklepetal. Cela komedija je pokazala, da pri nas ni tal za svobodomiselne oslarije. E, g. Lotrič, grozdje je na Jesenicah še prekislo. Za enkrat ne bomo še naročili krematorija. In Tone Kristan, ki je v potu svojega obraza v »Napreju« agitiral za ta shod, da se je kar kadilo, je moral za žalostjo opaziti, da je naše ljudstvo še vedno toliko krščansko pošteno, da ne gre na njegov lim. Za tako žalostno pogrebščino res preveč truda.

Izpod Možaklje pri Savi. Kako se otroci norčujejo iz rdeče-liberalnega bivšega jeseniškega policaja Koritnika, ki je sedaj v službi pri tovarni za stanovanjskega vohuna. Vohal je po naših stanovanjih ter uvohal pri enemu klerikalcu en lopar za kruh v peč polagati. Z radostnim veseljem je vzkliknil, sedaj pa imamo enega, lopar si v tovarni vkradel. Ko se mu pojasni na ta žaljiv izraz, da je lopar kupljen v tovarni, je rdeča liberalna butica zahtevala, da naj bode lopar last rdečega selišča pod Možakljo, da se more po socialno-demokratsko izvršiti, da bomo lopar delili. Lastnik loparja pa ni hotel tega izvršiti, ker je imel pobotnico, da je lopar plačal. Veselje rdečih in špricanega policaja je splavalo po vodi, rdeči policaj jo je odkuril z dolgim nosom. Zjutraj, ko se zdani, so bili vsi naši otroci skupaj zbrani. Sklenejo, da bodo nesli lopar ovenčan v sprevedu po našem selišču v zasmeh rdečkarjem in bivšemu rdeče-liberalnemu policaju, ter so to tudi izvršili. Impozantan spreved je bil to. Stari in mladi so šli za sprevedom, rdeči so se pa poskrili v svoje brloge. Zmagovalni lopar so potem dali nazaj gospodarju, venec pa obesili na zid. Ko isti dan zvečer pride omenjeni policaj zopet vohunit, zagleda venec na zidu, ter vpraša, kaj pomeni to, otroci mu odgovore: »Ta venec visi tukaj v znak loparjeve zmage.« Kaj hočeš še začeti, ko se že otroci norčujejo iz tvoje sitne pameti, Ali jih bodeš z loparjem po r...? Rdeči policaj K., kaj pa je s tistim papirjem, o katerem si bil obveščen, da je spravljen pri nekem rdečkarju v našem selišču, pa je menda last tovarne? Ker pospešuješ agitacijo pod Možakljo za pregnanstvo klerikalcev v Sibirijo, smo rado vedni, kedo ti to plačuje? Ali rdečkarji, ali tovarna, ali gorjanska občina. To nam bodeš gotovo v kratkem pojasnil, upamo, da preje, predno bomo v nemškutarskem »Štajercu«, ker tam imaš tudi gotovo nagrado za svoje neumnosti. Naj še omenimo, kako snuje rdeči liberallec K. abstinenčni krožek na Savi pri opekarni. Kdor gre za malo južino po en vrček piva, mu že on preskrbi, da dobi tri mesece dopusta. Popolno socialno demokratsko moderno.

Prometna zveza.

Za mesec avgust je plačati za sledeče smrtno slučaje: 1. Dragojevič Filip, Bosanski Brod. — 2. Kapery Albert, Floridsdorf. — 3. Preininger Marija, Sv. Valentin. — 4. Hanuš Ivan, Praga. — 5. Salcher Gottfried, Toblach. — 6. Bukovač Manjola, Sarajevo. — 7. Prevalnik Ivan, Bischofshofshofen. — 8. Janiček Vencel, Dunaj. — 9. Schlosser Edvard, Bosanski Brod. — 10. Chalus Antonija, Dunaj. — 12. Schmid Rosina, Dunaj. — 12. Wisinger Rudolf, Dunaj. — 13. Oberhammer Ivan, Lienz. — 14. Wotapek Ivan, Gmunden. — Plačati je torej za 14 smrtnih slučajev po 5 vin., skupaj 70 vin. Vplačajo se pričetkom meseca oktobra.

Vse naše somišljenike železničarje vljudno prosimo, da glede svoje službe v »Naši Moči« javno izrečejo svoje pritožbe in sploh vse, kar jim ni všeč v službi. Zraven naj seveda povedo, kako bi bilo temu ali onemu nedostatku od pomoči. »Naša Moč« torej odpira svoje predale tovarišem železničarjem, pišite!

Krvoses kapitalizem.

Javornik. Naš višji inženir zasluži, da ga obrtna gosposka nekoliko strožje nadzira pri njegovem poslovanju, ki večkrat nasprotuje redu in tudi kazenskemu zakonu. Pred nedavnim časom se je pretepaval z mojstri v tovarni. Vodi delo v tovarni tako, da se skoro vsaki dan kateri poškoduje. Pusti železo tako skladati, da na delavce pada in jih do smrti na mestu poije. Ima mojstra A...ca, ki je vedno pijan, ter v svoji pijanosti delavce zmerja. Ko pride inženir mimo takega zmerjanja, pa napove delavcu obračun v 14 dneh, ter ga od dela spodi.

Ne ozira se ne na to, koliko let je delavec delal, ter vso svojo moč pustil kapitalistu. Sedaj naj pa gre po svetu prosit, ker za zunanje delo ni več tak delavec, kateri je delal vedno na vročini pri ognju. Ta inženir podi stare izkušene delavce po svetu, ter ne pazi na to, da bi delavcev ne pobijalo v tovarni. Menda si misli, bomo pa nabili na akord: »Potrebujemo deset krepkih mož v delo,« pa bojo novi prišli. Žene in otroci ubitih delavcev naj pa gredo živi v zemljo ali naj jih pa občina živi. Delavci, stopimo skupaj ter pokažimo svojo moč, da ne bodo prišli pred porotnike samo tisti, ki se po cestah bijejo, ampak tudi tisti, ki se po tovarnah bijejo in po njih nemarnosti pridejo delavci ob življenje, njih žene in otroci pa na berašok palico.

**Priporočamo našim rodbinam
KOLINSKO CIKORIJO.**

Letnik

1910
naše „Družinske pratike“

je ravnokar izšel in se dobiva skoro po vseh trgovinah, na debelo pa v Ljubljani: v »Katoliški bukvarni«, prodajalni »Katoliškega tiskovnega društva«, dalje v trgovinah Anton Krisper, Vaso Petrič in Ivan Korenčan; v Trstu: prodajalna »Katoliškega tiskovnega društva«; v Celju: Zvezna trgovina.

Cena komadu 24 vin., po pošti 10 vin. več. Zahtevajte jo povsod in ne dajte si vsiljevati drugih pratik.

A. Lukič

Slovenska

konfekcijska trgovina
za gospode, dame, dečke in deklice

Ljubljana
Pred škofijo 19.

A. Žibert

Ljubljana, Prešernove ulice
priporoča

**svojo veliko zalogo čevljev
domačega izdelka.**

SL. OBČINSTVU SE VLJUDNO PRIPOROČA

SPECERIJSKA TRGOVINA

IVANA TONICH

TRŽAŠKA CESTA ŠT. 4.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, Glavni trg 5.

Največja in najlepša zaloga
konfekcije za gospode in
dečke kakor tudi vedno zad-
nje novosti za dame in de-
klice. — Cene jako nizke.

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana, Stari trg št. 10

priporoča svojo

trgovino s klobuki in čevlji

Velika zaloga.

Solidno blago.

Zmerne cene.

Velika zaloga. Nizke cene!

Radi velike zaloge znatno znižane cene!!!

Ugodna prilika za nakup: vezenin,
pričetih in izvršenih žen. ročnih del, idrijskih
čipk, vstavkov, svile, volne, bombaža itd.

Velika izbira drobnega in modnega blaga:

rokavic, nogavic, ovratnikov, kravat itd.

Predtisk in vezenje monogramov ter drugih risb.

Primerna darila za godove in druge prilike.

Priporoča se velespoštovanjem

F. Meršol, Ljubljana, Mestni trg šte. 18.

Velika zaloga. Nizke cene!

Zastonj torej brezplačno dobi vsak človek

v lekarni Trnkóczy zraven
rotovža, lepo tiskano deset
zapovedi za zdravje.

Tudi po pošti se brezplačno
razpošiljajo.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta šte. 8, pritličje

lastna glavica K 354.645.15

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure
zjutraj do 1. ure popoldne, ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik
od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 v na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne
da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po
pošti so poštno-hranilne položnice na razpolago.

Fotografski umetni zavod

Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice št. 15.

Izvrševanje vseh v fotografsko
stroko spadajočih naročil, kakor:
povečevanje, reproduciranje, foto-
grafiranje tehničnih predmetov,
interierjev itd.

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v
največji množini.

Kdor hoče varno, mirno in hitro v

AMERIKO

potovati, naj se obrne na od visoke c. kr. de-
želne vlade potrjenega glavnega zastopnika

Fr. Seunig, Ljubljana

Kolodvorske ulice šte. 28.

Odprava potnikov samo z najnovejšimi parniki velikani:

Kaiserin Auguste Viktoria	nosil 25.000 ton
Amerika	24.000
President Lincoln	20.000
President Grant	20.000

Vožnja Ljubljana-Hamburg traja z na novo uvedenimi
direktnimi voznimi kartami, brez vsake menjave, okroglo
samo 1 1/2 dneva ter ima potnik pravico porabe brzovlakov
po celi črti od avstrijske meje (Eger) naprej.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

priporočata

svojo največjo zalogo zgotov-
ljenih oblek za gospode,
dečke in otroke in

novosti v
konfekciji za dame.

Ustanov-
ljeno leta
1862.

Milko Krapeš urar

Podružnica Resljeva cesta št. 2 v Ljubljani
prej g. Jos. Černe. Podružnica Resljeva cesta št. 2
prej g. Jos. Černe.

Jurčičev trg šte. 3, pri železnem mostu

priporočata svojo bogato zalogo

zlatih, srebrnih, tula- in nikelnastih

ur, verižic, stenskih in nihalnih ur, uhanov in pristanov

Kupuje in zamenjava staro zlato in srebro.

Gosp. urarjem v mestu in na deželi priporočam svojo iz-
redno veliko zalogo fouratur. — Glavno za-

stopstvo za Kranjsko zaloga strun za nihalne ure

v vseh dolžinah in debelostih.

Slovenske plošče za gramofone, kakor tudi gramof-

fone in igre.

Pozor, slovenska delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znani
in priporočljivi domači manufaktorni
trgovini:

Janko Češnik

(pri Češniku)

Stritarjeve ulice LJUBLJANA Lingarjeve ulice
v kateri dobite vedno v veliki izbiri
najnovejše blago za ženska in
moška oblačila.

Postrežba poštena in zanesljiva. Cene najnižje.

Uzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg št. 19 reg. zadruga z om. por. Kongresni trg št. 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do
12. ure po 4 3/4 %, to je: daje za 200 kron 9 kron
50 vinarjev na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot
gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje
prekinilo.

Rentni davek plača hranilnica sama. Najsigurnejša prilika za štedenje.

Kanonik A. Kalan l. r., Kanonik A. Sušnik l. r.,
predsednik. podpredsednik.

Pivovarna J. PERLES

Ljubljana, Prešernove ulice 7, Ljubljana

priporoča

izvrstno marčno pivo v sodčkih in
steklenicah.

Najstarejša svečarska tvrdka. — Ustan. pred 100 leti.

FR. ŠUPEVC

priporoča veleč. duhovščini ter slavnemu občinstvu

zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije.

voščene zvitke, izborni med-pitanec

koji se dobiva v steklenicah, skatljah in skafih v poljubni

velikosti ter poceni. — Za obila naročila se toplo priporoča

in zagotavlja točno in pošteno postrežbo.

Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice št. 7. Perlesova hiša.

Prva slovenska
modna trgovina

Engelbert Skušek

Ljubljana, Mestni trg št. 19
se najtopleje priporoča.

Blago in cene brez konkurence.

Na drobno!

A. Šarabon

Na debelo!

Glavna trgovina:
Zaloška cesta 1

Ljubljana

Filijalka:

Martinova cesta 24

Velika zaloga špecerijskega blaga, žganja, moke in deželnih pridelkov.

Novourejena pražarna za kavo z električnim obratom.

Vsak dan sveže žgana kava.

Glavna zaloga rudninske vode.